

Keith Harvey

Grekland är nyckeln till Europas öde

Grekland är nyckeln till Europas öde. Trots att det är en liten nationalstat och svarar för endast 2% av regionens BNP, hotar dess svåra ekonomiska kris och turbulenta politiska situation att förstöra grundvalarna för den Europeiska Unionen (EU). Det skriver Keith Harvey i en analys av den dramatiska utvecklingen i dagens Grekland och dess återverkningar på resten av Europa.

Grekland är nyckeln till Europas öde. Trots att det är en liten nationalstat och svarar för endast 2% av regionens BNP, hotar dess svåra ekonomiska kris och turbulenta politiska situation att förstöra grundvalarna för den Europeiska Unionen (EU).

Efter fyra år av sjunkande produktion förutspår IMF fortsatt recession i Grekland och som bäst, ingen tillväxt nästa år. I år kommer Irland och Spanien att förena sig med Grekland i recessionen.

I själva verket växte hela Eurozonen knappt under första kvartalet i år, och undgick bara lågkonjunktur som en följd av måttlig tillväxt i Tyskland.

Arbetslösheten i EU ligger på en tio års högsta nivå. Andelen ungdomar i åldrarna 15 och 25 som är nu utan jobb är 51% i Grekland och Spanien, 36% i Portugal och Italien och 30% i Irland.

Som Martin Wolf, *Financial Times* ledande ekonomiska kommentator, sade efter det grekiska valet den 6 maj: ”För många länder finns ingen trovärdig utväg ur depression, deflation och förtvivlan.”

Dessutom har strategin med att bibehålla pro-marknads-, pro-åstrammings regimer i Eurozonen, regeringar som varit beslutsamma att genomdriva åtstramning, har förvandlats av en serie val under det senaste året, som har sett åtta sådana regeringar bli utsparkade.

I Grekland fick anti-åtstrammings-partierna 70 % av rösterna i valet i maj. François Hollande, som pushade sin ”tillväxtagenda” mot Sarkozys pro-åtstrammings, vann en klar majoritet i det franska presidentvalet. Detta försvagade kraftigt kärnan i den fransk-tyska åtstrammings-baserade enhetsfronten i Eurozonen, vilket undergräver Merkels ”Ingen kompromiss”-politik gentemot Grekland. De franska parlamentsvalen i juni kommer sannolikt att konsolidera denna trend.

Opinionsundersökningar tyder på att om val hölls i dag i Nederländerna, skulle euroskeptiska partier som den anti-muslimske populisterna Geert Wilders Partij voor de Vrijheid och vänsterorganisationen Socialistiska Partiet ta så mycket som en tredjedel av platserna i parlamentet. I Irland kan en folkomröstning i slutet av maj mycket väl vägra att godkänna den åtstrammingspakt Eurozonens ledare kommit överens om tidigare i år.

Självfallet, politisk polarisering och instabilitet sliter sönder finansmarknadens nerver. Pendlande mellan nervositet och panik kräver marknaderna en högre premie för att försäkra mot risken för ett grekisk utträde ur euron och att smittan sprids till andra, större och mer betydande sydeuropeiska skuldsatta länderna – Portugal, Spanien och Italien.

Om de fruktar en förestående kollaps av euron och alla rusar mot dörren samtidigt, så hotar paniken att överväldiga Europeiska Centralbankens och Tyskland försök att hejda krisen.

En uppbrytning av euron i mindre block skulle få kontinentens ekonomi att gå i spinn genom att spräcka den inre marknaden och därigenom krympa handel och investeringar. Den generaliserade depressionen skulle slakta jobb, löner och välfärd och i sin tur signalera en ny

kraftig polarisering mellan höger och vänster, och få ut ytterligare miljoner på gator som demonstrationer, masstrejker, upplopp och uppror försöker tvinga regeringar till en abrupt u-sväng.

Grekiska tragedin

Grekland sitter fast i den ekonomiska depressionen. Officiella prognoser i slutet av maj uppskattar att ekonomin, under det femte året i rad av lågkonjunktur, skulle minska med värre än förväntat 5% i år. Mellan 2007 och 2012 väntas dess ekonomi ha minskat med nästan en femtedel, i nivå med några av de värsta erfarenheterna från 1930-talet.

Listan på de attacker de grekiska arbetarna har fått utstå på order av EU:s ledare är häpnadsväckande: en 22%-ig minskning av minimilönen (32% för personer under 25), den nivå vid vilken människor börjar betala inkomstskatt har sänkts till 5 000 per euro per år, nedskärningar av cirka 150 000 offentliga arbetstillfällen är på gång och 15 000 arbetare i offentliga sektorn har redan placerats i "arbetskraftsreserven" åtföljda av lönedskärningar på 40%. Ovanpå detta har statliga tillgångar till ett värde av 50 miljarder euro blivit eller håller på att bli privatiserade. Hälsovårdsbudgeten har skurits ned med 1 miljard euro och pensionsnedskärningar motsvarande 300 miljoner euro har drivits igenom och där människor fått uppleva minskningar på mellan 12 till 20 % av sina månatliga pensioner etc.

Detta elände är det direkta resultatet av flera saker. För det första, den enorma uppbyggnaden av statsskulden under de senaste 15 åren var ohållbar. Men trots Merkel-inspirerade förklaringar att allt var grekernas fel, är sanningen den att Tyskland var villigt att blunda för det verkliga tillståndet för Greklands offentliga finanser för tio år sedan när Tyskland var angeläget att få in landet i den gemensamma valutan. Det godkände de fiktiva räkenskaperna i statsbudgeten som gömde skulden ur sikte, trots varningar från många av Bryssels eurokrater. Och det höll tyst om den grekiska politiska klassens desperata korruption och de rikas förmåga att godtyckligt undvika att betala skatt.

För det andra var Bryssel och Tyskland glada att stödja Atens stora statslån i syfte att nyutrusta sina väpnade styrkor med den senaste, om obehövlige, dödsbringande tekniken, som ett sätt att fylla orderböckerna för europeiska vapenproducerande multinationella företag. Än mindre klagade de över de löjeväckande penningssummor som spenderades på infrastrukturen (och mutor) under åren från 2004 års Olympiska spel i Aten, varav det mesta nu ligger ruttnande och övertäckta i förorterna, ett fantastiskt olympiskt arv, ett monument av hybris och korruption.

2008 års globala finanskris satte punkt för detta och seriös redovisning måste ta sin början, särskilt som mer pengar hölls in i det finansiella systemet för att stötta upp grekiska banker och betala ränta skyldig andra EU-banker.

När slutnotan för detta slöseri lades på bordet var det ingen överraskning att det inte var korrumperade politiker från PASOK och Ny Demokrati, eller de feta byggnadsmagnaterna som betalade priset utan vanliga arbetare och medelklass.

Befolkningen utsattes för en kärv åtstramning av krediter, löner och förmåner. Den grekiska regeringens budgetbalans innan räntebetalningar på skulder sänktes med 8% av BNP mellan 2009 och 2011. Ändå förband sig den utgående grekiska regeringen tidigare i år för en ytterligare minskning med nästan 7% av BNP 2014 – för att ge Grekland ett primärt budgetöverskott på 4,5% av BNP.

Detta innebär att tvinga igenom ytterligare ett paket med "reformer" och utgiftsnedskärningar värda ytterligare 5,5% av BNP. Och dessutom skulle denna åtstramning behöva upprätthållas

ända fram till 2020 bara för att få ner skulden till de nivåer där irländska och portugisiska skulder förväntas kulminera 2013.

Kort sagt, efter fem år av massiva nedskärningar och lågkonjunktur, allt grekiska folket utlovades i valet i maj av PASOK och Ny Demokrati var ytterligare åtta år av ekonomisk depression. Inte överraskande att de sa nej.

Spanien

Spanien är en annan tågkrasch som väntar på att inträffa. Och om det kommer att spåra ur i kölvattnet på ett grekiskt avhopp från euron kan det mycket väl fälla Eurozonen, eftersom landet är Europas femte största ekonomi.

Den spanska kapitalismens väg till elände var inte densamma som resten av södra Europas. Till skillnad från Grekland, Portugal och Italien drog inte Spaniens regering på sig skulder under boom-åren efter 2003. Den spanska regeringen höll den genomsnittliga budgeten i balans fram till strax före 2008 års finanskris. Och eftersom Spaniens ekonomi växte snabbt innan 2008 (3,7% per år i genomsnitt från 1999 till 2007), föll dess skuldnivå.

Men under högkonjunkturen kalasade de spanska konsumenterna på billiga lån som underbläste en bostadsbubbla. Huspriserna steg 44% från 2004 till 2008, på svansen av en bostadsboomen. Sedan bubblan sprack har de fallit med 25%, byggsektorn stått på näsan och hela ekonomin med den.

För att finansiera ökningen av arbetslöshetskostnaderna och sammanbrottet i sin skattebas har regeringen lånat stort under 2008-10. Men då lanserade Socialistpartiets Zapatero-regering sin åtstramningskampanj. Och när han byttes ut i december mot Partido Populars högerregering ledd av Mariano Rajoy fördubblades och accelererades nedskärningarna.

Resultatet var detsamma som i Storbritannien, recessionen återkom. BNP krympte under första kvartalet 2012 och tryckte Spanien in i en recession för andra gången på två år. Ekonomin väntas krympa med 1,7% totalt under 2012.

Ytterligare 366 000 människor förlorade sina jobb under de tre första månaderna av året, vilket ökade det totala antalet arbetslösa till 5,6 miljoner, till den högsta registrerade på 24%. Mer åtstramning är planerad. Skattehöjningar motsvarande minst 8 miljarder euro planeras nästa år, vilket kommer att ytterligare drabba konsumenterna.

Ställda inför en nedgång i produktionen blir givetvis skuldbördan större, och sätter ytterligare press på landets bankväsende massivt nedtyngt av dåliga fordringar som härrör från kollapsen för bostadsbyggandet. Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor har nedgraderat Spanien och 11 av dess banker. Den 18 maj sänkte ratingagenturen Moody betyg för 16 spanska banker, vilket återspeglar den ökade risken för att de skall drabbas av enorma förluster om fastighetslånen inte återbetalas.

Många analytiker tror att bankerna inte tillräckligt har skrivit ned värdet på det bostadsbestånd som de har i sina böcker och när de tvingas till detta kommer det att omätligt fördjupa bankernas kris, och sätta enorm press på Spaniens och Eurozonens räddningsfonder. Totalt beräknas bankerna sitta på ca 308 miljarder euro i fastighetslån, av vilka 184 miljarder euro anses vara ”giftiga”.

Betalningsinställelse, avhopp och smitta

Resultaten av de grekiska valen i juni kommer att ha en stor betydelse för krisens framtida inriktning. Det finns tre scenarier. Det första och mest troliga är att en stabil pro-åtstramningskoalition skapas och ratificerar det befintliga avtalet.

Med tanke på att opinionsundersökningar tyder på ännu färre röster för PASOK och Ny Demokrati den 17 juni (och inget av dem slutar valet med flest röster och därmed 50 extra platser) är detta osannolikt. Även om en minoritetsregering skulle ta form ur eftervals-diskussionerna skulle det bara förbereda scenen för en förnyad våg av uppror på gatorna för att avsätta den olagliga regimen som saknar mandat att fortsätta angreppen på jobb och välfärd.

För det andra kan det inträffa att en majoritet av platserna i parlamentet går till Syriza, men inte tillräckligt för att det på egen hand kan bilda en regering. Detta är ganska troligt. I detta fall skulle anti-åtsamnings- men pro-euro-partiet finna det svårt att få till stånd en överens-kommelse med det grekiska kommunistpartiet (KKE), vilket skulle kräva ett snabbt avhopp från euron som pris för att gå med i någon regering, även i det högst osannolika fall att det åldrade stalinistiska ledarskapet skulle lyckas övervinna sin våldsamt sekteristiska hållning gentemot andra på vänsterkanten.

I detta fall verkar det som att Syrizas ledare, Alexis Tsipras, måste hämta stöd från andra partier kring tanken på att mildra ”räddnings”-paketet utan att helt ge avkall på det. Genom att utnyttja de förändrade styrkeförhållandena mellan Tyskland och Frankrike och den utsägliga förödelse som skulle drabba resten av Europa till följd av ett oordnat grekiskt avhopp från den gemensamma valutan kan Syriza forma ett avtal med Bryssel som innebär en längre tids-period att möta underskottsmålen, extra medel till att stimulera inhemsk tillväxt och stödja arbetslösa etc. Men detta paket skulle då behöva säljas till dem som stödde Syriza. Eftersom ett stort antal greker (mer än 80%) insisterar på att de vill behålla euron (men överge åtsamnings-överenskommelsen) kan det mycket väl vara möjligt.

För det tredje kan självfallet valet i juni i stort sett upprepa det första valets resultat och än en gång resultera i fruktlösa förhandlingar för att forma en regering, även en ”teknokratisk” sådan i form av Monti administration i Italien. I detta fall ökar riskerna för ett oordnat utträde och inställda skuldåterbetalningar i takt med att deadline närmar sig och passerar för nästa delbetalning av EU-medel att gå till Aten; även om kommersiella banker sedan länge upphört med någon ny utlåning till Grekland i någon betydande omfattning, kan man förvänta sig att en rusning efter inhemska grekiska depositioner kommer att accelerera och driva krisen till sin spets.

Under 2009 fanns kring 245 miljarder euro i sådana depositioner, de minskade till 163 miljarder euro i mitten av maj i år – en nedgång på en tredjedel. Under veckan efter det föga klagande valet i maj drogs mer än 2% av det som totalt återstod tillbaka.

I takt med att fler och fler människor fruktar för att få sina euro tvångsmässigt omvandlade till drakmer över natten med en mer än 50-procentig minskning av deras värde kommer en panik-artad massrusning att äga rum i klimatet av osäkerhet och det grekiska banksystemets solvens kommer att sättas i fråga.

Man måste komma ihåg att Grekland styrdes av en militärdiktatur så sent som 1974. I varje borgerlig demokrati, står armén och säkerhetspolisen, provokatörer och spioner alla redo att ingripa och ”Återställa ordningen” eller att ”komma till nationens räddning” när den kapitalistiska regimen hotas av kollaps och utmanas underifrån. En fördjupning av den ekonomiska krisen kombinerat med en förlamning av den borgerligt konstitutionella politiken i Grekland kan mycket väl se militären åter igen stiga fram ur skuggorna.

Slutligen kan en anti-åtsamningsregering bildas som helt avvisar EU-trojka-paketet, vilket driver Europeiska Centralbanken att vägra Grekland ytterligare finansiering. Vad händer då? Det är möjligt att en sådan regering inte skulle ha tillräckligt med pengar för att betala löner, förmåner och pensioner för den offentliga sektorns arbetskraft. Den skulle förvisso inte ha

pengar att betala räntan på sina utestående skulder, och tvingar den till betalningsinställelse. Detta skulle leda till vad som kallas en "Grexit" från euron när regeringen överger strategin av inre devalvering genom att sänka lönekostnader, reform av arbetsmarknaden etc. I dess ställe skulle en ny strategi för tillväxt innebära en ny devalverad valuta som syftar till att återställa tillväxt genom mer konkurrenskraftig export och ett återupplivande av inhemska industrier som producerar varor för att ersätta den nu alltför dyra importen.

Euroområdet ifrågasatt

Kostnaden för ett sådant bändande som rubbar den ekonomiska strategin på åtminstone kort sikt för grekerna skulle vara hög. Men vad skulle vara dess inverkan på resten av Europa och i förlängningen, världen? Kommer det att leda till en serie av bankkollapsar i hela övriga EU, där de exponeras för den grekiska skulden? Kommer det att få de finansiella marknaderna att rikta in sig på den nästa "svagaste länken" i skuldkedjan av stater – Portugal, Spanien, Italien – kraftigt öka upplåningskostnader och testa ECB:s brandvägg till destruktions och därmed till slutet av euron? Kommer det finansiella kaos som följer medföra en kollaps i handel, investeringar och produktion i samma skala som 2009 i efterdyningarna av Lehman Brothers frånfälle?

Sanningen är alla att spekulera, men ingen vet säkert. Men några fakta är tydliga. För det första, sedan krisen 2008-9 har bankerna vidtagit åtgärder för att skriva ned sina osäkra fordringar (särskilt till Grekland), bygga upp sina reserver och minska sin exponering. Till exempel skrev franska banker av 8 miljarder euro i Greklands-relaterade förluster förra året. Som ett resultat är Grekland nu skyldigt 100 miljarder euro till andra europeiska centralbanker. Dessutom har ECB redan gjort av med 161 miljarder euro av räddningsfonden, samtidigt som den också sitter på 56 miljarder euro i grekiska statsobligationer. Affärsbanker utanför Grekland har också 55 miljarder euro i statsobligationer och IMF har lånat regeringen 22 miljarder euro. Gränsöverskridande lån till grekiska företag och hushåll uppgår till 75 miljarder euro. Men ingen lånar till Grekland längre.

En uppskattning från JP Morgan antyder att de omedelbara kostnaderna för Eurozonsbankerna av ett grekiskt avhopp skulle uppgå till 400 miljarder euro om alla skulder skulle förkastas, ungefär hälften på kommersiella banker och hälften på ECB och andra centralbanker i EU.

I princip skulle detta kunna absorberas av den 750 miljarder euro stora brandvägg som skapades förra året – den Europeiska Stabilitets-Mekanismen (ESM – från juni i år) och European Financial Stability Facility (EFS – att ersätta ESM 2013).

Men om marknaderna beslutat att dra tillbaka depositioner från italienska och spanska banker, sälja italienska och spanska obligationer och lämna kostnaderna för utlåning på sina regeringar (Spanien betalar redan en 4% premie på lån över kostnaderna för utlåningen till Tyskland) till en outhärdlig nivå – då skulle ECB kunna eller vilja ingripa med medel i den skala som krävs för att stötta upp sina finansiella system? Italiens bankdepositioner uppgick till 1,4 triljoner euro i början av maj och de i Spanien till 1,5 triljoner euro. Under året räknat från mars 2011 såg spanska banker 4% av depositionerna uttagna: vad händer om det blir 40% på en månad eller en vecka?

Förra hösten försökte ECB hålla vatten på lågorna från den senaste slängen av banksolvenspanik genom att låna ut 1 triljon euro i billiga långtidslån till regionernas banker (i utbyte mot säkerhet) så att de kunde refinansiera förfallande skulder, den så kallade Long-Term Refinancing Operation(LTRO).

I fallet med ett grekiskt avhopp och betalningsinställelse skulle ECB behöva ge ut ett ny, större runda av LTRO. Men mer än ett plåster skulle behövas för att förhindra att krisen trappas upp

och utlöser en dominoeffekt på regionens svagaste medlemsstater och som skulle leda till ett slut på den inre valutan, eller åtminstone dess krympning till en resterande nordeuropeisk kärna.

Med all sannolikhet skulle det krävas ett kvalitativt språng i graden av fiskal och monetär union inom Eurozonen /EU i syfte att undvika ett uppbrott av euroblocket. Vad skulle det betyda?

Det skulle innebära att ECB (med Tysklands tryck och samtycke) vidtar alla de åtgärder av centralisering och bördefördelning som det har vägrat att överväga till dags dato: långsammare fiskal anpassning för de mest skuldsatta länderna, mer investeringar, mer expansiv penningpolitik för att främja tillväxt och en större finansiell brandvägg för att förhindra eller begränsa smitta, antagandet av en euro-obligation för att mutualisera pan-europeiska skulder, och inrättandet av ett EU-omfattande system för reglering och räddning av banker.

Återigen blir en allvarlig kris katalysator för förändring. Men riktningen på denna förändring – antingen i riktning mot ett mera politiskt och ekonomiskt centraliserat Europa med mera suveräna (om oansvariga, i bemärkelsen inte kunna ställas till svars, och odemokratiska) pan-EU institutioner, eller bakåt mot att en uppsplittrad, besvärlig och deprimerande samling av nationalstater – beror på sammandrabbning mellan politiska krafter.

Spelet av ideologiska, nationella och klassintressen mellan Europas borgerliga partier och trycket från Europas massor på gatorna kommer att forma det slutliga resultatet.

Grekland – hur man bör bekämpa katastrofen

De resultat som uppnåddes av Syriza i maj-valet är bevis på en markant förskjutning åt vänster i viktiga breda lager av de grekiska arbetarna. Vänsterkoalitionens röster ökade fyrfaldigt jämfört med resultatet 2009. Syriza kom etta i Aten med mer än 20% av rösterna. I huvudstaden fick den flest röster från dem mellan 18 och 35, bland arbetslösa och offentlig-anställda och i alla folkliga stadsdelar. Den totala procentandelen av rösterna som tillföll vänstern var 32,56%, en rekordsiffra som överträffar de 25% som uppnåddes 1958.

Det var en mycket tydlig klar röst, där Syriza fick stöd av många av dem som har drabbats hårdast av den ekonomiska depression som vållats landet genom ECB, IMF och etablissemangets partier PASOK och Ny Demokrati.

Syriza är en koalition av stora och små radikala partier, dominerat av dess största del Synapsimos som Alexis Tsipras leder. Denna gruppering utvecklades ur en eurokommunistisk, socialdemokratisk trend inom KKE på 1990-talet. Men olika yttre vänster- och miljögrupper är en del av Syriza-mixen.

Dess plattform kan sammanfattas i några punkter:

- Ett omedelbart upphävande av alla förestående åtgärder som kommer att ytterligare utarma greker ytterligare, t.ex. som nedskärningar av pensioner och löner.
- Ett omedelbart upphävande av alla förestående åtgärder som undergräver grundläggande arbetstagarnas rättigheter, såsom avskaffandet av kollektivavtal.
- Ett omedelbart avskaffande av en lagstiftning som ger riksdagsledamöter immunitet från åtal, och en reform av vallagen och en allmän översyn av det politiska systemet.
- En utredning av grekiska banker, och omedelbar publicering av den revision görs av den grekiska banksektorn av BlackRock. Nationalisering av stora delar av banksystemet.

- Inrättande av en internationell revisionskommitté för att utreda orsakerna till Greklands offentligt underskott, med ett moratorium för all skuldåterbetalning tills resultaten av granskningen är publicerade.

Alla dessa krav är progressiva och radikala. De skulle också föra en Syriza-ledd regering i direkt konflikt med Greklands härskande klass, dess skeppsmagnater och bankirer som har finansierat de två etablissemangspartierna i decennier i utbyte mot att tillåta dem att inte betala skatt och att hitta prominenta positioner i regeringen för deras familjemedlemmar och affärsbekanta.

Under de kommande veckorna och månaderna är det viktigt att upprätta bredast möjliga enhetsfront av arbetarklassen, städernas och på landsbygdens arbetslösa, särskilt ungdomarna, och de hårt ansatta invandrargrupperna skapas.

Detta kan tillhandahålla klassbasen och försvaret för en arbetarnas och fattigböndernas regering som bör bildas av alla arbetarpartier som framträder ur valet 17 juni. Denna bör omfatta representanter från KKE, aktivisterna i Syriza och Antarsya (ett block av små yttre vänsterpartier), måste utforska alla möjligheter att vinna KKE:s fotfolk och dess fackliga anhängare till aktivt samarbete med andra vänsterkrafter i denna tid av akut social och politisk kris.

Men det är inte bara den radikala vänstern som har stärkts av valresultatet. Närd av den desperation som skapats av de tre åren av lågkonjunktur och attacker, har även den yttersta högern också fått en ny publik för sitt giftiga budskap. Vänstern kan inte vända ryggen åt detta hot. Den fascistiska Chrysi Avyi (Gyllene gryning) fick nästan 7% av rösterna, vilket har tillåtit 21 parlamentsledamöter att komma in riksdagen. Detta ger i sin tur tillgång till offentliga medel för att finansiera dess terrorvälde mot invandrargrupper i innerstadsområdena och kunna planera angrepp på socialister, fackföreningsfolk, ekologer och feminister under de kommande månaderna. Spelande på rädslan och osäkerheten hos de fattigaste och minst organiserade skikten av det grekiska samhället, kommer Gyllene grynings attraktionskraft att minska om ett militant enat block av antifascister tar strid mot det, försvarar arbetarnas samlingsplatser och invandrade befolkningsgrupper från angrepp och konfronterar det på gator när det försöker sprida sitt gift eller terrorisera grannskapen.

Vid sidan av sådan militant antifascism, kommer Gyllene grynings röstbas endast att övertygas om att överge det om de ser ett visionärt, progressivt alternativ som lovar att återställa värdighet, skapa arbetstillfällen, solidaritets- och välfärdsstöd, kort sagt, en långtgående anti-kapitalistiskt, socialistiskt och revolutionärt svar på krisen.

Syrizas minimala anti-åtstramningsprogram ger en utgångspunkt, men bara det. Syriza har burits på en våg av hopp om att grekiska arbetare kan rycka upp den avgående regeringens åtstramningsprogram samtidigt som medlemskapet i Eurozonen behålls. Syriza underblåser denna illusion när det ska förbereda arbetarklassen för de hårda realiteter som ligger framöver.

Det är korrekt att inte göra en fetisch av frågan om nationell valuta eller att tro att vägen till antikapitalism måste antingen leda genom medlemskap eller avhopp från eurozonen. Det är särskilt kortsynt att ställa återgången till en nationell valuta som ett universalmedel för det trauman som den grekiska arbetar- och medelklassen står inför.

Men under de konkreta omständigheterna i dagens Grekland är det svårt att se hur ett omfattande avvisande av trojkans stålbad kommer att leda till något annat än ett utträde ur den gemensamma valutan. Om Syriza avvisar budgetåtstramning och återställer löner och uppsägningar samt fryser skuldåterbetalningar kommer ECB att stänga av den externa finansieringen och framkalla en ny fas av krisen.

I de omedelbara efterdyningarna av ett utträde ur den gemensamma valutan och återtagande av drakman skulle resultatet bli en enorm devalvering som skulle göra importen väldigt dyr, den skulle torka upp, orsaka bristsituationer och inflation. Varje försök att trycka pengar för att skapa arbetstillfällen och sätta pengar i händerna på arbetarna kan leda till en snabb inflationsspiral, till och med hyperinflation. Bankirerna som är skyldiga pengar tvärs över Europa skulle försöka beslagta grekiska tillgångar och genomdriva en fullständig blockad av landet.

I detta scenario är det viktigt att en arbetarregering omedelbart gör tre saker.

För det första att införa kontroll över kapitalflödena för att förhindra att bankerna och att de rika tar sin förmögenhet utomlands.

För det andra, expropriera de viktigaste områdena av välståndproduktion: de stora rederier, bankerna, de viktigaste industrisektorerna. Genom att ta större delen av landets rikedom i sina händer kan regeringen formulera en akut handlingsplan för att skapa arbetstillfällen och bekämpa bristsituationer. Men arbetarna måste tas med i processen att demokratisk planering. De oundvikliga svårigheterna, brist på och nedgång i konsumtionen kräver att arbetarklassen beslutar om de viktigaste prioriteringarna i en tid av inskränkningar inklusive ransonering och ett program för offentliga arbeten.

Så för det tredje, en jobbskapande plan som bygger på importsubstitution skulle vara en nyckelprioritering. Detta skulle vara svaret för dem som söker en rent kapitalistisk lösning genom att göra grekisk arbetskraft mer konkurrenskraftig på exportmarknaderna så snart landet har övergett euron.

De optimistiska jämförelserna gjorda av vänsternationalister och KKE med Argentinas ekonomiska öde efter att det övergivit sin valutakoppling till USA-dollar under 2001 är tanklösa. Den argentinska regeringens betalningsinställelse av sina utländska skulder och brytandet av peso-dollar-pariteten ledde i själva verket till två års uppslitande ekonomisk depression, med en plötslig stor ökning av arbetslösheten och konfiskering och devalvering av miljontals människors besparingar.

Ännu viktigare var att Argentina kunde klättra ur detta depressiva hål genom att omorientera sin massiva jordbruks- och resurssektor till de blomstrande marknaderna i Kina och övriga Asien i den globala boomen åren efter 2003. Grekland har en helt annan ekonomi och det har inget sådant godartat scenario framför sig, omgivet som det är av ett stillastående EU och en inbromsande ekonomi i resten av världen och med få säljbara resurser kvar att utnyttja mer intensivt.

Ett slutligt nyckelelement av varje krisplan från en arbetarregering efter valet i juni måste vara en kampanj för att enrollera internationell solidaritet från den europeiska arbetarrörelsen. Mer än all marginell material hjälp den kan bidra med för att påverka på den inhemska situationen i Grekland, kan de europeiska arbetarrörelserna bäst hjälpa till genom massomfattande direkta aktioner mot deras egna åtstrammingsregeringar, vilket i sin tur kan tippa över den politiska maktbalansen mot den nyliberala hegemoni som för närvarande härskar i Europa.

(Översättning/redigering Anders Hagström)